

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Disputationvm De Censuris In Communi,
Excommunicatione, Suspensione, & Interdicto, itemque
de Irregularitate, Tomvs Qvintvs**

Suárez, Francisco

Mogvntiæ, Anno Domini M. DC. XVII.

4 De effectibus suspens. partialis ab officio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94035](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94035)

dam celebrationis Missæ. Addo, neminem proprie suspendi nisi ab ordine iam suscepto, vt supra dixi. Et ideo suspensionem nunquam impedire receptionem ordinis, per se primo, sed consequenter, quia scilicet suspensus ab inferiori ordine, consequenter est suspensus ab vfu superiorum, si illos habet, vel si non habet, ne illos accipiat: & ita etiam suspensus ab officio, sicut prohibetur ab vfu superiorum ordinum, ita dicendus est impediri, & prohiberi, ne ad illos ascendere possit, ita vt radicaliter, & eo modo, quo potest, à tali vfu arceatur: quod magis ex dicendis sectione sequenti constabit.

¹²
Suspensio ab officio an princeps alio quo vfu profano.

Circa tertium punctum nihil difficultatis occurrat, & ideo breuiter dicendum est, hanc suspensionem ab officio simpliciter latam non impedire alia munia, seu vsum aliarum functionum, quæ ad alia officia spectant non Ecclesiastica, sed secularia. Ratio est clara ex dictis supra, circa definitionem huius censuræ, vbi etiam ostendimus esse propriam Clericorum, vt tales sunt. Nec refert, quod dicatur suspensio hæc simpliciter ab officio, quia intelligitur quasi per antonomasiam, vel iuxta subiectam materiam de officio Ecclesiastico, non vero de seculari, aut temporali: & ideo sic suspensus nec priuatur iurisdictione temporali, si illam habeat, neque officio iudicandi in seculari iudicio, si aliunde potestatem habeat illud exercendi, etiam si Clericus sit.

SECTIO III.

Quos effectus habeat suspensio ab officio, quæ non simpliciter, sed ex parte fertur.

¹
Regula generalis.

Onstat ex dictis in superioribus, sæpe ferri suspensionem ab officio cum aliqua determinatione, quæ denotat non totum officium, sed partem eius quoad vsum impediri. De hac ergo est generalis regula, ab ea tantum parte Ecclesiastici officij suspendere, quæ per verba (quæ per modum, seu determinationem adduntur) significatur, & ab omni superiore functione, quæ illam intrinsece supponit, non vero ab inferiori: neque à qualibet alia omnino diuersa, seu disparata. Hæc regula communis est, quæ declaratur, primo ex illo generali principio, quod effectus legis, vel sententiæ non excedit voluntatem legislatoris, seu iudicis, quatenus per verba exprimitur: quia voluntas inter homines non peratur, nisi per verba sufficienter intimeretur: sed verba, quibus fertur hæc suspensio, non significant, nisi definitam partem Ecclesiasticæ functionis ergo ab illa tantum suspendunt. Item quia si aliud quippiam talis suspensio operaretur, superflue adderetur illa determinatio: nec posset certa aliqua ratione effectus talis suspensionis definiri. Addimus vero exceptionem de functionibus per se subordinatis, vt sunt v.g. Diaconatus, & Sacerdotium: cuius ratio fundamentalis est, quia in his, quæ per se subordinata sunt, sublato priori, auferuntur reliqua: quamuis ergo suspensio determinet partem aliquam officij Ecclesiastici, si tamen illa pars per se, ac necessario supponitur ad aliam, vel cum vfu eius habet necessariam connexionem, consequenter etiam ab illa suspendit. Neque in hoc exceditur determinatio addita in verbis, seu forma suspensionis: quia licet non expresse, ac formaliter, virtute, & implicite in illis continetur, propter rationem dictam. Quæ locum non habet in his, quæ omnino disparata sunt, etiam si vnum, quod prohibetur, sit longe perfectius alio non expresse prohibito: non enim ob eam rem ministerium minus perfectum censetur virtute, aut implicite prohibitum in perfectiori, si non habeat cum illo aliquam necessariam connexionem, vel dependentiam.

Suspensio ab ordine quem effectum habeat.

²
Ex his sequitur primo, suspensum ab ordine sine alia limitatione, esse quidem suspensum ab omni vfu ordinis: non vero à iurisdictione, vel quacunque functione Ecclesiastica, quæ ob ordine per se non pendeat. Ratio prioris partis est eadem, quæ in sectione. i. tractata est: nam sicut se habet suspensio ab officio simpliciter ad totum officium, ita se habet suspensio ab ordine simpliciter ad totum ordinem: est ergo suspensio totalis, quoad illam determinationem. Vnde fit idem esse dicere *ab ordine*, vel *ab ordinibus*, vel *ab omnibus ordinibus*, vt à simili sumitur ex Glossa in cap. Eos, de tempore ordin. in 6. verbo *Ordinum*. Et ratio est, quia sicut in doctrinalibus, ita in his moralibus indefinita locutio æqui ualeat vniuersali, præsertim cum non possit habere alium legitimum sensum, cum de nullo particulari ordine rationabiliter possit intelligi. Adde, virtute ibi includi negationem, quæ distribuit terminum subsequentem. Secus vero esset, si diceretur, *à sacris ordinibus*: quia iuxta communem vsum soli maiores ordines sacrorum nomine veniunt, vt constat ex Concilio Tridentino, sess. 23. capite 11. de reformat. & ex capite 1. cum aliis, de tempore ordin. & ex communi modo loquendi Doctorem, & Ecclesiæ.

³
Ratio vero secundæ partis est, quæ in secunda sectione declarata est: nam sicut suspensio ab officio præseindit à beneficio: ita intra latitudinem officij suspensio ab ordine abstrahit à iurisdictione. Neque mihi placet, quod Syluester verbo, *Suspensio*, sequens Panormitanum in cap. *Cum dilectus*, de consuetudine ait, suspensum ab ordine per quandam consecutionem, suspensum esse à iurisdictione spirituali: quia hæc iurisdictione in ordine fundatur, cum Clericorum propria sit. Veruntamen non ita est: supra enim agentes de censuris in communi vidimus, ordinem non esse necessarium fundamentum iurisdictionis: sed esse, & exerceri posse in foro, contentioso ab eo, qui solam primam tonsuram habeat, quæ ordo Ecclesiasticus non est, neque in suspensione ab ordine comprehenditur, iuxta superius dicta. De potestate etiam absoluta Ecclesiæ posset aliquando iurisdictione per laicum exerceri: non ergo per se fundatur in ordine, neque vsum vnus per se requirit vsum alterius: ergo etiam per modum connexionis, in suspensione ab ordine præcise lata non comprehenditur suspensio à iurisdictione. Et confirmatur: nam suspensio v.g. ab ordine Episcopali, non propterea suspenditur à iurisdictione Episcopali: quia talis iurisdictione non fundatur præcise in ordine, vt patet: tum quia electus in Episcopum, statim ac confirmatus est, exercere potest ea, quæ sunt iurisdictionis, antequam consecratus sit, quamuis tunc exercere non possit ea, quæ sunt peculiaris sui ordinis, cap. *Transmissam*, de Electione: tum etiam quia Episcopalis iurisdictione interdum confertur Abbatibus, vel alijs, qui consecrationem Episcopalem non habent: sicut autem se habet iurisdictione talis ad talem ordinem, ita simpliciter iurisdictione spiritualis ad ordinem: non ergo ita per se fundatur in ordine, vt facta suspensione ab ordine, virtute fiat à iurisdictione. Confirmatur secundo: nam licet Ecclesia statuisset (quod non fecit) vt nullus posset iurisdictionem spirituales exercere, nisi qui aliquo ordine sacramentali esset insignitus, nihilominus verum non esset, suspensum ab ordine esse suspensum à iurisdictione fori contentiosi: quia etiam tunc actus talis iurisdictionis non esset actus ordinis, à quo solo quis suspenditur ex vi talis censuræ: imo neque ordo esset fundamentum per se requisitum quasi ex natura rei, seu institutione diuina: sed esset conditio necessaria ex constitutione Ecclesiæ: quæ conditio non deesset illi, qui esset ab ordine suspensus, quia suspensio non tollit or-

ordinem, sed impedit vsum eius. Si vero Ecclesia A
statuisset, vt nemo posset iurisdictionem spiritua-
lem exercere, nisi qui haberet ordinem, & vsum ordi-
nis expeditum; tunc recte inferretur, suspensionem
ab ordine, esse etiam à spirituali iurisdictione sus-
pensionem: sed quia de facto Ecclesia hoc non statuit,
ideo negamus vnam suspensionem in alia, virtute
contineri.

Supererat vero difficultas de iurisdictione in foro
pœnitentiæ; nam vsus eius pendet ab ordine: ergo
suspensus ab ordine saltem est suspensus ab hac iurisdictione. Respondeo primum, non omnem vsum
talis iurisdictionis pendere ab vfu ordinis: nam de-
legatio eius est illius, vsus & potest fieri sine vfu ordi-
nis, imo & sine proprio ordine. Deinde concedo
ordinem quoad illum actum abfoluendi sacra-
mentaliter esse aliquo modo impeditum ratione il-
lius censuræ: id tamen est speciale ratione connexio-
nis in ipso actu, quæ in aliis non inuenitur. An
vero illud impedimentum tantum sit, vt reddat ab-
solutionem irritam, vel tantum illicitam, dicam in-
fra tractando de Irregularitate: nam est eadem dif-
ficultas.

Ex his obiter colligo, suspensionem ab ordine non
esse suspensionem à iure eligendi: quia eligere suo mo-
do ad iurisdictionem spectat; quia licet non sit om-
nino propria iurisdictioni, est tamen administratio
quædam & functio, quæ non conuenit ratione ordi-
nis, sed beneficii, aut dignitatis, aut alterius condi-
tionis similis. Vnde etiam Moniales possunt habere
iuris eligendi, cap. *Indemnitatis*, de Elect. in 6. cum
tamen ordinis capaces non sint. Atque ita intelli-
gendam censuram sententiam Glossæ in cap. *Presbyteri*,
verbo *Habere*, 28. dist. qua ait, suspensionem ab of-
ficio non esse suspensionem à iure eligendi. intelligo e-
nim ab officio ordinis; & ita textum illum interpre-
tor, & ex materia subiecta, & ex antecedentibus, &
consequentibus constat. Nam si esset suspensio ab
officio absolute, illa etiam priuaret vfu eligendi, vt
probat adducta in priori regula, & est communis
sententia cum Glossa in cap. *Cum dilectus*, de consue.
& in c. *Cum inter*, de Elect. & videri potest Decius in
c. *Aposolice*, de excep. in 6.

Secundo sequitur ex dictis, suspensionem ab aliquo
ordine determinato, si in illa specie simpliciter sus-
pendatur, ab omni actu illius ordinis suspensio, &
consequenter ab vfu superioris ordinis, si illum ha-
beat, non vero ab vfu inferioris: si vero non simpli-
citer, sed cum aliqua determinatione in tali ordine
suspendatur, solum ab actu in determinatione ex-
presso suspendi. Omnes partes huius assertionis cū
proportionem probatæ sunt in superioribus: solum
oportet exemplis eam declarare, & ad proximam
applicare. Contingit v. g. aliquem suspendi ab offi-
cio Sacerdotis, vt in cap. *Literas*, de tempore ordin.
Talis ergo suspensio cum respectu illius ordinis ab-
soluta sit, ab omni actu proprio Sacerdotis impedit,
qualis est celebrare, absolueret, seu confessiones au-
dire, extremam vñctionem conferre, Baptismum
que sollemniter per se, & quasi ex propria potestate
ministrare, solennem aliquam benedictionem aut
consecrationem efficere, & similia, quæ in discursu
huius, & terrij tomj tractauimus, & disputatione 13.
de excom. breuiter eas congesimus. Quod ergo ta-
lis suspensio omnia hæc impedit, probatur: quia re-
spectu huius ordinis est totalis, vt patet ex forma ei-
us, & ex dictis sect. 1.

Atque hinc ulterius fieri videtur, hunc esse sus-
pensionem ab Episcopali ordine, seu consecratione,
quæ est communis opinio. Ratio reddi solet, quia
Episcopatus est nobilior Sacerdotio: & qui priuatur
minoribus, etiam maioribus priuari censetur. Sed
& hoc principium non est in vniuersum verum, &
prius fundamentum licet sit verum, quatenus Epi-
scopatus includit Sacerdotium: non tamen secun-

dum id, quod præcise addit, vt nunc suppono: & ita
fieri deberet comparatio. Ratio ergo est, quia hi
duo ordines sunt ita per se subordinati, vt vnus ab
alio essentialiter pendeat: neque enim potest, non
solum licite, verum etiam neque valide, aliquis con-
secrari Episcopus, nisi sit Sacerdos, vt suppono: & i-
deo iuxta generalem regulam in principio positam,
quæ Sacerdotio suspenditur, consequenter à superio-
ri ordine, id est Episcopatu suspenditur: quia in
per se subordinatus, ablato, eo, quod est quasi prin-
cipium, & fundamentum alterius, reliquum etiam
auferri necesse est. Dicit aliquis, subordinationem
hic non inueniri inter actus ipsos, sed inter princi-
pia. seu characteres: nam licet Episcopus non exerceat
actum consecrationis Corporis Christi, potest
confirmare, aut alias benedictiones Episcopales ef-
ficere, vel primam tonsuram, aut minores ordines
dare: ergo ex vi suspensionis à munere Sacerdotali
solum suspendetur ab illis actibus Episcopalibus,
quos iuxta Ecclesiæ ritum extra Missæ sacrificium
efficere non potest: quia in reliquis, cum per suspen-
sionem non tollatur character, & alias, in his
actibus non sit subordinatio: non est cur sus-
pensio ab vno actu contineat suspensionem alte-
rius.

Propter hæc aliqui concedunt, suspensionem mi-
noris ordinis solum redundare in maiorem quoad
illos actus, in quibus connexionem habent, non ve-
ro in aliis; vt verbi gratia, qui suspenditur à Dia-
conatu, consequenter suspendi à Sacerdotio, quan-
tum ad alteris ministerium, quia Missa non dicitur
sine Euangelio: non tamen suspendi ab aliis actibus
presbyterij, qui nullum vsum Diaconatus requi-
runt. Estque hæc sententia probabilis. Tamen quod
diximus, securius, & verius videtur: & ideo respon-
detur, quamvis sit subordinatio inter ipsos chara-
cteres, tamen illam non esse sine ordine ad actus,
Quia character iuxta institutionem non est nisi pro-
pter actum: & ideo, quamvis per suspensionem non
auferatur character ipse in se, quia hoc non est in
potestate Ecclesiæ: tamen in existimatione & vfu Ec-
clesiæ talem personam habet, ac si pro tunc esset in-
habilis ad talem actum: ac propterea secundum Ec-
clesiæ æstimationem, & voluntatem, suspensus ab
vfu inferioris ordinis, v. g. Sacerdotij est, consequen-
ter suspensus ab vfu superioris ordinis, scilicet Epi-
scopatus. Et confirmatur simul, & ampliatur, nam
suspensus ab ordine inferiore consequenter est sus-
pensus, seu prohibitus ne superiorem ordinem possit
recipere, si illum non habet: ergo est etiam suspen-
sus ab vfu eius, si illum habet. Est enim hæc gene-
ralis regula Doctorum, censuram, quæ impedit
suspensionem alicuius ordinis nondum habiti, à
fortiori impedire vsum eius iam habiti, quia, si im-
pedit radicem, & fructus à fortiori impedit, quando
non potest radicem euellere. Antecedens autem pa-
tet ex dictis section. præced. & explicatur in hunc
modum, quia character inferioris ordinis est veluti
facultas moralis ad suscipiendum ordinem superio-
rem: vnde receptio superioris ordinis æstimari &
dici potest veluti vsum quidam characteris inferioris
ordinis, qui licet videatur magis passiuus, quam
actiuus, tamen inter functiones clericales numera-
ri potest: qui ergo suspensus est ab vfu ordinis in-
ferioris, consequenter est suspensus à receptione
ordinis superioris. Estque hæc communis senten-
tia, vt iam referam. Contra quam quidam obiciunt,
quia hinc fieri potest, vt poena excedat delictum, fi-
eri enim potest, vt sit dignum suspensione vnius or-
dinis, & non plurium. Respondetur hoc pertinere
ad prudentiam iudicis, scilicet, vt quando delictum
huiusmodi est, non suspendat ab inferiori ordine,
sed à superiori, nam suspensio ab inferiori propter
concomitantia quæ includit, grauior poena est: quod
si etiam suspensio superioris ordinis videatur exce-

Disp. XXVI. De Suspend. ab officio quos effectus, &c.

dere grauitatem delicti, suspendat ab vno actu, & non à toto ordine, vel ad tempus breue, & ita semper fieri poterit commensuratio.

At vero è contrario, qui sic suspensus est à Sacerdotali ordine, non propterea est suspensus ab ordine superiori, vñ inferiorum ordinum. Ratio est, quia in foriori, non suspensio talis suspensiois neque expresse, ac formaliter continetur inferiores ordines, vt supponimus, neque etiam virtute, aut connexion aliqua: quia licet superior ordo pendeat ab inferiori, non tamen è contrario: potest enim quis habere inferiorem ordinem, & vñ eius, quamuis superioris ordinis, etiam si à superiore prohibitus sit. Et confirmatur, quia alias suspensio talis esset vniuersalis ab omnibus ordinibus, quia, si ab aliquo ordine inferiori suspenderet, pari ratione suspenderet ab omnibus, quia non est maior ratio de vno quam de aliis: cum ergo supponat suspendere à superioribus ordinibus, plane sequitur talem suspensionem fieri vniuersalem: consequens autem est nimia ampliatio pœnæ, quæ potius restringi postulat, tum etiam, quia alias superflua esset illa determinatio, quæ ponitur in tali suspensione, cum dicitur, Ab ordine Sacerdotali, quia nihil operatur, cum eundem effectum habere dicatur, ac si dictum esset, ab omnibus ordinibus: Denique etiam in rebus naturalibus ex negatione, vel carentia maioris potentie, vel intensioris gradus, seu actionis, non recte inferitur priuatio minoris, in moralibus etiam, qui priuatur maiori facultate, non statim priuatur minore, nisi sint connexæ: idem ergo in presenti dicendum est. Sic igitur suspensus ab ordine Sacerdotali, Evangelium solenniter cantare, & à fortiori reliqua ministeria inferiora facere poterit licite, & absque vlla pœna: idemque est cum proportionem in cæteris ordinibus, vt Syluest. verb. Suspendio, nu. 5. Nauar. ca. 27. n. 160. & sequentibus notant.

Syluest.
Nauar.

Vltima pars secundæ illationis erat de suspensione partiali ab aliquo ordine. Exemplumque est, si Sacerdos suspendatur ab officio celebrandi, seu (quod idem est) ab altari, vt sæpe fit: sic enim suspensus, excepto munere sacrificandi, alios actus Sacerdotalis officij licite exercere potest, argument. text. in cap. Significauit, de corpore vitiati. vbi Abbas, & Doctores notant. Difficultas vero circa hanc partem est, an licet considerata tali forma suspensionis verum habeat regula posita, nihilominus propter connexionem actuum contingat, suspensionem, quæ expresse fit ab vno actu tantum, alios comprehendere. Dicunt enim frequenter Iurisperiti, suspensionem ab vno actu inferiori, consequenter suspensionem esse ab actibus superioribus: vnde inferunt, Episcopum suspensionem à minoribus ordinibus conferendis, esse suspensionem à maioribus: & suspensionem à maioribus conferendis, suspensionem esse à consecratione Episcopi: è contrario vero (aiunt) suspensionem à superiori actu, non propterea esse suspensionem ab inferiori. Fundamentum eorum est, quia in his facultatibus ex negatione potentie circa inferiorem effectum, recte sequitur negatio potentie ad superiorem, non vero è conuerso: ergo cui auferitur moralis facultas circa superiorem. Item quia in moralibus, cui honor inferior interdicitur, maioris quoque interdici censetur, vt dicitur in l. Relegatorum, §. final. ff. de interdici. nam qui indignus est inferiori honore, indignior erit superiori. Qui indignus, ff. de Senatorib. ergo idem est in presenti arg. c. Cum illorum, de sent. excom. in illis verbis: Cum maiora intelligantur illis prohibita, quibus vetita sunt minora. Atque hæc fuit opinio Glossæ. in c. Eos, de temp. ord. in 6. verb. O. dimittit. Abb. in c. Vel non est compos. & Hostiens. in c. Cum dilectus, de temp. ord. quos. Syluest. & alij Summistæ verb. Suspendio, secuti sunt.

Glossa.
Abbas.
Hostiens.
Syluest.

Hæc vero sententia difficultatem patitur, tam

A in regula generali, quam ponit, quam in eius fundamento. Primum patet exemplo de clerico ab altari suspenso, qui non propterea ab aliis functionibus Sacerdotalibus suspensus habetur, & tamen altaris ministerium omnium Sacerdotalium nobilissimum est: cur ergo, qui illo indicatur indignus, non etiam iudicatur indignus cæteris? Aliud est ex cap. vlt. de temp. ord. in 8. vbi Episcopus propter quoddam delictum à collatione clericalis tonsuræ suspenditur Episcopo collatio ordinum superiorum. Responderi potest in illo textu addi particulam illam exclusiuam, dumtaxat: ratione cuius illa suspensio non extenditur ad superiora. Sed contra hoc est imprimis quod supra dixi, in his formis perinde esse præscindere, aut tacere, quod expresse excludere, vel negare: & ideo dicebamus idem esse dicere ab officio, vel tantum ab officio: sic ergo si suspensio, tantum à collatione tonsuræ, excludit superiora, ne ab eis fiat suspensio, etiam præcisè suspensio à collatione tonsuræ idem operabitur. Et deinde videtur repugnantia, quod præcisè suspensio à collatione tonsuræ includat suspensionem superiorum, & tamen quod per additionem exclusiue excludatur superiora: nam vt Dialectici aiunt, dictio exclusiua non excludit concomitantia: & ideo, si quis suspenderetur sub hac forma, à Diaconatu dumtaxat, intelligeretur excludi inferiores ordines, non tamen superiores, quia per connexionem, & consecutionem continentur in illa: ergo è conuerso, si dictio exclusiua in presenti habet vim excludendi superiora, signum est non includi etiam per concomitantiam inferiora. Tertium exemplum sumi potest ex concessis, nam qui suspenditur à munere, v. g. confirmandi, non propterea suspenditur à munere consecrandi Corpus Domini: cum tamen hoc ministerium longe excellentius sit.

Præterea, ratio in qua fundatur illa sententia, & in principiis philosophicis, & in moralibus videtur valde infirma. Nam in Philosophia verum non est, causam, quæ caret virtute ad minorem effectum, carere etiam virtute ad perfectiorem: angelus enim caret virtute sentiendi, non tamen intelligendi: & idem homo caret interdum firmitate memoriæ, & non perspicacia intelligendi, quæ maior est. Similiter in moralibus aliquis interdum priuatur pecuniis, non tamen honore, quod maius bonum est; & qui habet plura beneficia, interdum priuatur inferiori, & non maiori. Sic ergo in presenti, cum hæc suspensio fit quædam pœna, poterit quis priuari aliquo actu minus perfecto, quia illa est sufficiens pœna delicti: & non priuari perfectiori actu. Non est ergo solidum illud principium, indignus est maioribus, qui minoribus iudicatur indignus, tum quia, quando hæc indignitas solum consistit in quadam culpa, fieri potest, vt propter illam fiat aliquis dignus qui priuetur minori bono, non vero maiori: tum etiam, quia, licet comparando vnum actum ad alium sit minus perfectus, tamen libertas, & facultas exercendi vtrumque maior est, quam circa vnum tantum etiam perfectiorem. Per suspensionem autem actus minus perfecti minuitur illa potestas efficiendi illum actum: non ergo recte inde inferitur suspendi quoad vtrumque actum; quia non demeretur minorem actum absolute spectatū, sed solum comparatione vtriusque simul. Atque ita non recte applicantur iura in contrarium citata pro illo principio, Indignus minori honore, à fortiori indignus est maiore: illa enim procedunt, quando absolute, & sine villo alio respectu aliquis est indignus minori honore etiam per se, & præcisè sumpto: quod in presenti non est necessarium.

Accedit tandem, quod exempla, seu corollaria, quæ contraria sententia proponit, nullo iure fundata sunt.

funt, nec per se se videntur rationi consentanea. Cur enim, si Episcopus suspenditur, ne subdiaconatum, v.g. conferat, consequenter priuatus censetur debet, ne Diaconos, aut Secerdotes ordinet? cum hi omnes actus ab eadem potestate procedant, quæ in se integra semper manet, & aliqui exercitum, vel collationem vnus non pendeat per se ab alio, sed possit maior ordo conferri habenti iam minorem absque collatione minoris alteri facta. Et aliunde contingere etiam possit, vt culpa, propter quam talis suspensio imponitur, sit digna priuatione minoris actus, & non maioris; vt satis declaratum est: ideoque possit etiam contingere, vel potius debeat, vt iudex, qui talem penam imposuit, solum de illo actu priuare intendit, quem expressit. Necesse eadem ratio de suspensione ab usu, vel receptione talium ordinum, & collatione eorum: nam ordines diuersi respectu eiusdem subiecti habent ordinem per se in suo esse, & consequenter etiam in usu, quia maior supponit minorem: & ideo necesse est, vt qui suspenditur ne minorem suscipiat, à fortiori suspendatur, ne ad maiora quasi per saltu transeat. Et similiter usus ordinis supponit esse talis ordinis, & ideo, qui à suscipiendo aliquo ordine, quem non habet suspenditur, consequenter suspenditur ab usu eius, si iam illum habet. Ac denique susceptio superioris ordinis non fit sine aliquo usu inferioris, & ideo qui ab inferiori ordine suspenditur, consequenter impeditur à susceptione vterioris ordinis, si illum non habet, vel ab usu eius, si iam illum habet. At vero quoad collationem, absolute loquendo, non inuenitur hæc collatio seu subordinatio inter ordines: nam licet respectu eiusdem recipientis nemo possit iute illi conferre superiorem ordinem, nisi vel prius ei conferat, vel saltem supponat inferiorem, tamen absolute, & respectu conferentis non oportet, vt, si maiorem ordinem confert, det etiam minorem, vt ostensum est. Aliunde vero actiua collatio, omnium ordinum ab eadem indiuisibili, & quasi eminenti potestate procedit, quæ, dum vnum actum exercet, non efficit alium, neque de conuerso: & ideo, licet impediatur, ne vnum actum illorum exerceat siue maiorem, siue minorem, non sequitur simul suspensio ne exerceat alium. Hinc denique in iure, quando Episcopus à collatione duorum vel trium ordinum suspenditur, non vnus tantum fit mentio, sed omnium, vt in ca. *Literas*, de temp. ord. *Diacony*, & *Presbyterij*. Si autem expresso inferiori intelligeretur etiam facta suspensio à collatione superioris, non oporteret illum exprimere.

Propter has rationes censeo, hanc sententiam communem non posse iure procedere, nisi solum quando inter ipsos actus est subordinatio, ita vt perfectior sine minori non possit legitime, & secundum Ecclesiæ ritum exerceri. Quod præter omnia dicta optime confirmatur ex cap. *Ex litteris*, de Excessib. Prælat. vbi circa finem sic dicitur, *Ipsum indignum altaris ministerio reputamus*; subditur, *Cum igitur Pontificale officium sine altaris ministerio non valeat adimpleri, mandamus, quatenus, vt Episcopus cui cedat, moneatis eundem, vbi non ex dignitate, aut perfectione, sed ex connexion Pontificis argumentatur. Et rationes factæ in re morali plane conuincunt: maxime, cum penæ restringendæ potius sint, quam ampliandæ, nisi ratio vrgens, aut alia iuris principia aliud facere, compellant; quod in præfenti dici non potest. Aliqui vero limitant hanc sententiam, dicentes determinationem huius suspensionis ex proportionem ad delictum esse sumendam, quando in ea punitur in quo deliquit: vt verbi gratia, si Episcopus deliquit in ministratiōe Diaconatus, & propterea suspenditur à collatione ordinis, vel Diaconatus; tunc intelligi præcise ab illo ordine conferendo suspendi: secus vero esse, si vel non seruatur illa proportio inter penam, & culpam, sed sunt quasi disparatæ omnino,*

vt si propter adulterium, verbi gratia suspendatur; tunc procedere communem sententiam, quod suspensus ab inferiori ordine, est etiam suspensus à superiore.

Sed hæc distinctio nec satis fundata est quoad singula membra, nec quoad concordiam eorum inter se. Probatur quia regula illa posita in priori membro incertissima est: interdum enim inuenimus in iure suspendi Episcopum tantum in eo actu, quem male exercuit, vt in prima consuetudine, capit. vltim. de Temper. ordinat. in sexto, in Diaconatu & Presbyterio in cap. *Literas*, de Tempor. ordinat. aliquando vero propter vnum ordinem male collatum, scilicet Diaconatus suspenditur à collatione omnium ordinum in cap. *vel non est compos*, eodem titulo, quod notauit Glossa in cap. *Eos*, de Tempor. ordin. verb. in 6. *Ordinum*, addens, *Quod si Episcopus voluisset, eum tantum illo, quem consulerit, priuare expressisset: censetur igitur non esse satis, quod delictum fuerit circa vnum ordinem tantum, vt suspensio censetur esse ab illo tantum, nisi hoc exprimat: satis autem exprimitur, non solum quando expresse additur exclusiua, vt in dicto capite vltimo, sed etiam, quando præcise talis ordo exprimitur, vt in dicto cap. *Literas*, quæ iura ad hoc ipsum citat eadem Glossa: vnde videtur idem nobiscum sentire. Si autem verba sententiæ generaliora sint, non determinabuntur ex solo delicto, tum propter ea, quæ lata supra diximus in simili puncto; tum etiam, quia, licet materia delicti fuerit vnus tantum ordo, potest ex circumstantiis delictum esse tam graue, vt generalior suspensionem mereatur, patet ex dicto capit. *Vel non est compos*, & à simili ex cap. *Qui & diuini*, duodecimo, quæstione secunda. Vbi quidam solum qui sacram communionem quibuldam excommunicatis ministravit, ab officio portinus Ecclesiastico pellitur: igitur primum illud membrum, & regula in illo contenta nullo fundata est in iure. Contra secundum autem membrum procedunt omnia, quæ contra priorem sententiam dicta sunt; nam licet delictum sit (vt ita dicam) disparatum, si iudex definiuit penam eius ad suspensionem collationis vnus ordinis, non est cur ad plura extendatur, neque ad plures actus, nisi cum illo fuerint connexi. Hæc ergo sola regula potest in hac materia tanquam certa designare, vt verbis sententiæ, vel legis standum sit. solumque illum actum ordinis prohibeat, qui in determinatione suspensionis exprimitur, vel qui cum eo fuerit necessario connexus, vt satis explicatum est. Et hanc regulam significauit Abbas in cap. *Cum Abbas dilectus*, de Consuetudine, nu. 20. & Nauar. in Sum. c. *Nauar.* 27. num. 160.*

Suspensio à iurisdictione, quem effectum habeat.

Tertio principaliter possumus ex dictis inferre quem effectum habeat suspensio à iurisdictione, ne, quando ad illam determinatur. Aut enim suspensio est à iurisdictione simpliciter, aut à determinato actu, seu parte iurisdictionis. Si fiat priori modo; tunc suspensio est à tota spiritali iurisdictione, argumento eorum quæ hætenus diximus, quia dictio illa indefinita ob suam indifferentiam totum comprehendit, & æquiualeat vniuersali. Qui autem sint actus huius iurisdictionis, iam in superioribus dictum est, & videri potest Glossa in cap. *Transmissam*, de Election. Per hanc autem suspensionem non prohibentur actus ordinis, qui iurisdictionem non requirunt, propter easdem rationes, quibus diximus suspensionem ab ordine non includere suspensionem à iurisdictione: nam sicut iurdictio non supponit necessario ordinem; ita etiam ordo non semper requirit iurisdictionem ad suos actus efficiendos. Atque ita notauit citata Glossa in dicto capite, *Transmissam*, & sumitur ex textu ibi, & ex capit. *cul*.

*Limitatio
reli. i. 109.*

Glossa

Regula generalis

Abbas.

*De suspensio
ne à iurisdictione
simpliciter*

Nauarr.
Abbas.
Per suspensio-
nem à iurisdic-
tione suspen-
ditur etiam quis
ab actu ordi-
nis ad illam
requisito.

tul. Aqua, de Consecratione Ecclesiæ, vel altaris. Notant Nauarrus in Summa capitul. 27. num. 160. Abbas in cap. Cum dilectus, de Consecr. num. 20. Solum aduerto, hoc simpliciter procedere in actionibus ordinis, qui nullâ iurisdictionem requirunt, ut sacrum facere, &c. Alij vero sunt actus ordinis, qui requirunt iurisdictionem vel ut valide, vel ut licite fiant, & ab his manet quis prohibitus per talem suspensionem per quandam consecutionem, non tamen eodem modo, sed cum proportionem. Vbi enim iurisdictionis est de substantia actus, ut est in sola absolute sacramentali, actus erit nullus si fiat cum tali suspensione, quia deest potestas necessaria ad valorem eius: Vbi autem fuerit iurisdictionis de iustitia actus (ut sic dicam) erit prohibitus ne licite fiat, factus tamen validus erit. Sic peccabit Parochus suspendus quolibet sacramenta ministrando suis omnibus ut ordinarius pastor, & Episcopus suspendus conferendo ordines suis subditis, quia non solum potestate ordinis, sed etiâ iurisdictionis vitur: sicut peccaret dando alteri Episcopo licentiam ad ordinandum in suo Episcopatu, vel dando subdito licentiam ut ab alio ordinetur, quia hi sunt actus iurisdictionis, nam multo magis exercet iurisdictionem per se ordinando.

At vero, quando suspensio non fertur simpliciter, sed cum determinatione certi actus, seu partis iurisdictionis, ut à collatione beneficiorum capit. Graus, de Prebendis, cap. vnico, Ne sede vacante, in 6. Clement. 1. §. Si quis, de statu Monachi à confirmatione Episcopi cap. 2. de Translat. Episcop. ca. Provide, de Elect. in 6. & sæpe alias, ut videri potest Glossa in Clement. Cupientes, de pœnis. Tunc applicanda, & seruanda est regula posita, ut solum ab eo actu, seu parte iurisdictionis aliquis suspensus esse intelligatur, qui per verba determinantia suspensionem significatur, nisi fortasse habeat cum alio actu necessariam connexionem, ita ut fine illo fieri non possit, nam tunc ob eam causam etiâ alius actus in tali suspensione comprehenditur. Quod eadem ratione in iurisdictione ac in ordine procedit.

Ex dictis sequitur sacerdotem sic suspensum partiali suspensione grauitur peccare functionem illam spirituales exercendo, à qua suspensus est, non vero aliam. Probat prior pars, quia hæc etiam suspensio includit prohibitionem per legem seu præceptum Ecclesiæ, cuius materia ex suo genere grauis est, ergo ex genere suo illa transgressio est mortale peccatum; & quoad hoc eadem est ratio de suspensione totali & partiali: cuius materia sit sufficiens grauis. Ratio vero alterius partis est, quia reliqui actus non contenti in tali suspensione non sunt prohibiti, ergo non est unde sit malum illos exercere; nam suspensio circa alios actus, cum non sit culpa, sed pœna, non facit indignum vel inhabilem ad alios actus, quantumuis sacros, exercendos, qui non sunt in ipsa suspensione comprehensi. An vero illi priores actus, qui contra suspensionem illiciti sunt, validi sint, declaratum iam est, partim in proximè dictis, partim ex dictis de excommunicatione maiori.

Qua pœna dictæ culpæ respondeat.

De pœna vero iure imposita propter hoc peccatum fungendi officio, à quo quis suspensus est, idem proportionaliter, seu respectu dicendum hic est, quod de suspensione totali ab officio diximus. Itaque, si suspensio sit à iurisdictione tantum, vel à quolibet actu iurisdictionis, nulla irregularitas, vel alia specialis pœna est in iure imposita propter eius transgressionem, sed puniri debet arbitrio iudicis, ut in aliis dictum est. Si vero suspensio sit ab ordine siue sit à toto ordine: siue ab vno, vel alio, siue ab v-

no alicuius ordinis, irregularitas incurritur ordinem ex officio exercendo contra talem suspensionem respectu. Ratio est, quia iura, quæ de hac irregularitate loquuntur, non tantum agunt de suspensione totali ab officio, vel ab ordine: sed etiam de partiali, nec solum de simpliciter lata, sed etiam de ea, quæ fertur ad certum tempus. Ita sumitur ex cap. Is cui, de Sententia excommuni. Vbi ex eo, quod alicui est interdicta celebratio in Ecclesia, inferitur fieri irregularem in ea celebrando: idem ergo est in omnibus similibus. Item quando aliquis est suspensus à toto officio, ut irregularitatem incurrat, sufficit vnum actum ordinis exercere iuxta ca. 1. de Re iudic. in 6. & cap. 1. de Sententia excommunicationis in 6. vbi Glossa & Doctores id notant: sufficit ergo violatio talis suspensionis in aliqua parte eius: ergo licet suspensio sit imposita in sola illa parte, si in illa violetur, id satis est ad talem irregularitatem incurrendam. Et ita Doctores agentes de hac irregularitate, nihil distinguunt inter suspensionem totalem, & partialem.

Præter hanc verò pœnam nullam aliam inuenio propter hoc delictum ipso iure impositam. Solum in cap. 2. 55. distinct. præcipitur, ut qui suspensus ab altari Missas fecerit. Ecclesie communionem priuetur, & ab omnium fratrum communione nouerit se alienum. Vbi videtur etiam imponi excommunicatio. Sed in primis illa pœna non est vsu recepta in vniuersa Ecclesia, & canon ille est Concilij Arelat. provincialis. Deinde dici potest, illa verba, communionem priuetur, non esse censuræ latæ, sed ferendæ, & iuxta illa esse intelligenda sequentia. Quod si dicatur, hæc verba non esse in originali, sed solum hæc, Ab omnium fratrum charitate nouerit se alienum. Responderi potest, per illa solum exaggerari grauitatem delicti, non nouam censuram imponi. At obstant illa verba, ut inueniatur Ecclesiastica disciplina. Propter quæ Glossa, dicit, ibi imponi aliam pœnam: quia si celebrauerit post excommunicationem, deponetur. Vbi & excommunicationem admittit iuxta lectionem Gratiani, & addit depositionem, qui nomine fratrum intelligit Coepiscopos, à quorum gremio excluditur qui deponitur, per quam depositionem aliqui irregularitatem intelligunt. Sed hoc totum incertum est, & cōuerso certum est, aliam pœnam saltem ipso facto non esse in vsu.

DISPUTATIO XXVII.

De effectibus suspensionis à beneficio.

Vanquam hæc species suspensionis diuersa sit à præcedenti, tamen forma & modus illam ferendi eiusdem rationis est: & id eo applicando cum proportionem principia posita in disputatione præcedenti, facillimum erit intelligere, quæ ad effectus huius suspensionis pertinent. Dupliciter igitur, hæc suspensio, sicut præcedens, ferri potest scilicet vel simpliciter, vel cum determinatione alicuius beneficii, vel partis eius. De vtraque ergo forma sigillatim dicemus, & explicabimus varios modos, quibus de his speciebus suspensionis iura loquuntur, in quorum intelligentia præcipua pars huius doctrinæ posita est.